

Jaryku, návrhy jsi předložil. Neměli jste ale obavy, že je odborníci shodí ze stolu?

Samozřejmě že měli. Věděli jsme, že návrh znaku musí být, než bude předložen do sněmovny, schválen odborníkem na heraldiku. Věděl jsem, že tím je plzeňský archivář, historik a heraldik, zabývající se regionálními dějinami západních Čech, PhDr. Jan Pelant, CSc. Schůzku ke konzultaci s ním zařídil starosta Fr. Monhart.

Co vám poradil? Jak do dopadlo?

Pan Pelant byl velice příjemný pán. Zajímavě nás seznámil s určitými zásadami v heraldice, co může být a co zase ne. Na moje námitky, že jsem prostudoval asi 240 znaků českých měst a že se na některých také vyskytují výrobní symboly, mi taktně vysvětlil důvody, abych logo HOB do znaku nedával. S mluvícím znakem, tj. břízou, která by měla být hlavním symbolem a barvami naprosto souhlasil. Takže jsme odjížděli již s jasnou představou: ve znaku bude hlavní dominantou strom bříza a barvy stříbrná(bílá) a červená.

Říkáš, že odsouhlasenou představu

Pobled na průmyslovou část Horní Břízy.

a barvy jsi už měl, nezbývalo ti nic jiného, než se pustit do přípravy dalších návrhů...

Přesně tak. Začal jsem na nich pracovat, teď už také v barvách. Věděl jsem, že hlavním symbolem bude bříza a řešil jsem jen varianty s umístěním a doplněním. Po jejich vypracování jsme znovu navštívili p. Pelanta. Bříza se mu líbila, ale je prý třeba,

aby měla kořeny a doporučil se vyhnout některým úpravám, které se v heraldice nevyskytují.

Takže Ti nezbylo než pokračovat v úsilí, vymýšlet další, hotovo zdaleka nebylo...

Na zpáteční cestě se ptám Františka, proč znak nezadali nějakému odborníkovi, grafikovi, který se takovými věcmi zabývá a má v tom zkušenosti. Odpovědí bylo, že na to nejsou peníze a také, že by přece bylo dobré, aby autorem znaku byl občan Horní Břízy, že jsme si jako vytvořili znak sami. Za odměnu, že budu zapsán jako autor v obecní kronice. To mne pohladilo po srdíčku. A tak jsem opět začal pracovat na dalších návrzích s nadějí, že snad naposled...

Tentokrát to už vyšlo?

Naděje se konečně splnila. Na další a poslední konzultaci s heraldikem byl vybrán jeden znak, který se mu nejvíce zamlouval nejen provedením, ale i v barvách a také s věrohodným popisem, což je také podmínkou schválení. Na rozloučenou nás pan Pelant ujistil, že si můžeme být sto procentně jisti, že návrh bude schválen, když tam bude jeho doporučení.

A tak se také stalo. Tvůj návrh byl odsouhlasen - 19. ledna 1995 se stal oficiálně užívaným znakem města. Z toho jsi měl a jistě máš radost, to byla pro Tebe největší odměna.

Určitě. Slib ohledně zápisu v kronice starosta také splnil. Dokonce našetřil penízky a já si po několika týdnech šel na městský úřad pro odměnu 450 Kč čistého z brutto pětistovky.

Za pětadvacet let užívání našeho městského znaku máme jeho obrazovou podobu před očima, ale o čem znak vypovídá, to bychom spolu se čtenáři dávali asi obtížně dohromady. Co jednotlivé prvky symbolizují, o čem znak vlastně vypovídá? Prosím Tě, popiš nám ho.

Předně bych si dovilil upozornit, že některá používaná vyobrazení neodpovídají, bohužel, původnímu originálu. Jedná se o chybné zobrazení šachovnice. Správně

má mít šachovnice 4 x 10 polí, která jsou narušena pouze v oblouku štítu. A jak zní popis znaku? Dopředu upozorňuji, že popisování se v heraldice provádí tak, že popisující jako by stál za znakem. To znamená, že strany jsou zde z pohledu diváka obráceny.

Tak tedy popis:

Barva bílá je ve skutečnosti stříbrná. Znak je ve tvaru štítu, půlený „kulem“. V pravé polovině je na stříbrném poli celý strom bříza, levou polovinu tvoří zelenostříbrná šachovnice.

Symboly:

Bříza – tzv. mluvící symbol, je použita z názvu obce Hořejší Březí, později Horní Bříza,

„kul“ – kul dělí štít na dvě poloviny, připomínající dvě původní osady Březí a Čermnou, které se později spojily v jednu obec.

Barvy:

Stříbrná (bílá) – symbolizuje kmen břízy a současně ložisko kaolinu (bílého zlata), které se v katastru obce těží od r. 1882,

červená – připomíná název obce Čermná (což znamená ve staročeštině červená), jak už jsem uvedl, Čermná se později spojila s obcí Březí - vznikla tak obec Hořejší Březí,

zelená – vychází z barvy koruny stromu a zároveň symbolizuje původní zemědělskou obec a zalesněné okolí Horní Břízy.

Hmm...Tak o tomhle všem vlastně znak vypovídá,... to jsem netušil. Na závěr, co víš o zrodu praporu?

Co se týká praporu, o tom pouze vím, že se odvíjí od znaku. Ale kdo je autorem dodnes nevím. Pamatuji si jen, že na první nebo druhé pracovní schůzce nám byl představen jistý pán, zabývající se údajně tímto oborem, který se nazývá vexilologie.

Tak jsem měl, Jaryku, obavy z toho, že vzpomínky vybledly. Opak je pravdou. Tvé vzpomínky a vyprávění byly pro mne, a jistě i pro čtenáře, živé, zajímavé a poučné...

Děkuji Ti za rozhovor, užij si s námi oslavy „Horní Bříza pětadvacet let městem“. Ať se Ti i Horní Bříze nadále dobře daří.

Ladislav Čása
kronikář města Horní Bříza
květen 2019